

اعتقاد یگانه، عملکرد دوگانه توحید و شرک در نگاه وهابیت

نویسنده:

فاضله سائیان

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: سائیان، فاضله، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدیدآور	: اعتقاد یگانه، عملکرد دوگانه: توحید و شرک در نگاه وهابیت، نویسنده فاضله سائیان.
مشخصات نشر	: کرج، رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶ ص، ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۴۸۷۱ - ۶۵ - ۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: وهابیه -- دفاعیه‌ها
موضوع	: Wahhabiyah – Apologetic works
موضوع	: شیعه -- دفاعیه‌ها
موضوع	: Shi'ah – Apologetic works
رده‌بندی کنگره	: BP۴/۲۱۷
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۸۶۴۳۰۳

اعتقاد یگانه، عملکرد دوگانه

عنوان: اعتقاد یگانه، عملکرد دوگانه - توحید و شرک در نگاه وهابیت

نویسنده: فاضله سائیان

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۴۸۷۱ - ۶۵ - ۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۵۴۲

۱۲۰۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، پلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۳۶۶۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار.....
۹	مقدمه.....

فصل اول

اعتقاد یگانه، عملکرد دوگانه

۱۳	کلیات.....
۱۵	شناسایی مسئله توحید و شرک از منظر وهابی با رویکرد به استغاثه و زیارت قبور.....
۱۶	توحید در لغت.....
۱۶	توحید در اصطلاح.....
۱۷	مراحل توحید.....
۱۸	توحید در الوهیت.....
۱۸	توحید در خالقیت.....
۱۹	توحید در ربوبیت.....
۱۹	توحید در عبادت.....
۲۰	شرک در لغت و اصطلاح.....
۲۲	شرک در قرآن.....
۲۴	اقسام شرک.....
۲۶	علل گرایش به شرک.....
۲۷	جهل و نادانی.....
۲۹	پیروی از شک و تردید.....
۳۰	حس گرایی.....
۳۲	عوامل دیگر گرایش به شرک.....
۳۳	مفهوم استغاثه.....

۳۴	..... حکم شرعی استغاثه
۳۵	..... مفهوم زیارت
۳۵	..... زیارت در کتب لغت
۳۶	..... زیارت در عرف
۳۶	..... زیارت در قرآن
۳۷	..... زیارت در اصطلاح دینی
۳۸	..... تاریخچه وهابیت

فصل دوم

شناسایی دیدگاه و ادله

شیعه و وهابیت

در مورد استغاثه و زیارت قبور

۴۵	..... توحید و شرک
۴۶	..... توحید اساس دعوت انبیا
۴۷	..... تقسیم توحید نزد وهابیان و اشکالات وارده بر آن
۴۹	..... اقسام توحید از نظر محمد بن عبدالوهاب
۵۳	..... فتاوی وهابیون در مصادیق شرک
۵۵	..... ملاک‌های شرک نزد وهابیان و ابن تیمیه
۵۵	..... اعتقاد به سلطه غیبی برای غیر خداوند
۵۷	..... تأثیر مرگ در تحقق مفهوم شرک
۵۸	..... دعا نوعی عبادت است
۶۰	..... تکفیر مسلمانان از دیدگاه روایات
۶۱	..... مصادیق شرک در عبادت از دیدگاه ابن تیمیه
۶۱	..... توسل به اولیای الهی
۶۴	..... زیارت و تبرک جستن به قبور
۶۷	..... حکم شرک به خداوند از دیدگاه قرآن
۶۸	..... معیار تشخیص توحید از شرک

۶۹	توحید در ذات
۷۰	توحید در خالقیت
۷۱	توحید در تدبیر
۷۲	توحید در حاکمیت
۷۲	توحید در طاعت
۷۳	توحید در قانون‌گذاری و تشریح
۷۳	توحید در عبادت
۷۴	برداشتی نادرست از عبادت
۷۶	حل اشکال و معنای حقیقی عبادت
۷۹	استغاثه و زیارت قبور
۷۹	استغاثه از اولیای الهی و استمداد از آنها
۷۹	استمداد از اولیای خدا
۸۱	انواع استعانت (استغاثه) از غیر از دیدگاه شیعه
۸۱	کمک‌گرفتن از انسان در زمان حیات
۸۵	کمک‌گرفتن از ارواح اولیای الهی بعد از مرگ
۸۵	استعانت از نگاه وهابیت
۸۶	ادله جواز یا رجحان استعانت از اولیا (استغاثه) از دیدگاه شیعه
۸۹	زیارت و تبرک جستن به قبور از دیدگاه وهابیت
۹۲	زیارت قبور از دیدگاه شیعه
۹۵	زیارت قبر پیامبر صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌و‌س‌لم
۹۹	دلایل مشروعیت زیارت قبور و سفر به قصد آن
۹۹	قرآن
۱۰۲	روایات
۱۰۴	عمل اصحاب
۱۰۴	زیارت فاطمه زهرا (س)
۱۰۵	زیارت عایشه
۱۰۵	زیارت بلال

عقل.....	۱۰۶
آثار سازنده زیارت قبور.....	۱۰۷
زیارت قبور پیامبران و امامان از دیدگاه شیعه.....	۱۰۸
زیارت قبور پیامبر و اولیای خدا از دیدگاه شیعه.....	۱۰۹
زیارت قبر پیامبر از دیدگاه شیعه.....	۱۱۲
سفر برای زیارت قبور.....	۱۱۴
زیارت قبور به ویژه برای زن ها.....	۱۱۷
زیارت قبور مؤمنین در روایات در روایات شیعه.....	۱۲۳

فصل سوم

پرسش ها و شبهات و پاسخ به آن ها

بررسی برخی از شبهات پیرامون استغاثه.....	۱۲۹
شبهه ۱.....	۱۲۹
شبهه ۲.....	۱۳۰
شبهه ۳.....	۱۳۱
شبهه ۴.....	۱۳۱
آیا زیارت قبور پاکان مستحب است.....	۱۳۵
آیا زیارت قبور برای زنان، ممنوع نیست.....	۱۳۶
پاسخ به دو پرسش بر تحریم زیارت زنان.....	۱۳۹
آیا سفر کردن به قصد زیارت قبور مشروع است.....	۱۴۱
آیا کمک خواستن از غیر خدا شرک است.....	۱۴۲
چرا شیعیان به هنگام زیارت، در و دیوار حرم را می بوسند و به آنها تبرک می جویند.....	۱۴۵
چرا وهابیان از مسافرت به جهت زیارت قبور اولیا نهی می کنند.....	۱۴۸
نتیجه گیری.....	۱۴۹
فهرست منابع.....	۱۵۱

پیشگفتار

فرقه وهابیت به دلیل اصیل نبودن بعضی از اعتقادات و فهم ناقص آن‌ها از شریعت و با ایدئولوژی خاصی که بر تمسک بر ظاهر آیات و روایات مبتنی است، به مسئله‌ی اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی که در اثر تبلیغات رسانه‌های غربی - صهیونیستی مطرح شده، دامن زده است و نخستین مسئله‌ای که در آن گرفتار خطا شده و بر اثر آن فتوای اباحه‌ی خون‌مال و نوامیس مسلمین را صادر کرده واژه شری است که از مصادیقش استغاثه و زیارت قبور می‌باشد، لذا این کتاب با هدف شناسایی مسئله توحید و شرک از منظر وهابیت با رویکرد به استغاثه و زیارت قبور در صدد بررسی ارتباط و کیفیت شرک با توحید بودن زیارت قبور و استغاثه است. نتیجه حاصل شده این است که با بررسی آیات قرآن و روایات شیعه و اهل سنت مشخص می‌گردد که استعانت از اولیای الهی و صالحان، سیره و سنت مسلمانان به هنگام سختی‌ها و شدائد بوده و پیامبر اسلام نیز علاوه بر ترغیب و تشویق مسلمانان به زیارت قبور خود نیز به زیارت اهل قبور می‌رفتند؛ بنابراین با کندوکاو در شعائر و اندیشه‌های این فرقه می‌توان به آن پی برد که تنها به هدف ایجاد تفرقه و آسیب به عقاید نسل جوان ایجاد شده است.

مقدمه

توحید یعنی شهادت بر وحدانیت خداوند و نفی الوهیت و ربوبیت غیر خداوند. البته نقطه مقابل آن، شرک که به معنای شرکت در چیزی و شریک و هم تراز قراردادن برای خداوند است. از آن جایی که مسئله‌ی اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی در اثر تبلیغات گسترده‌ی رسانه‌های ضد اسلامی و غربی - صهیونیستی مطرح شده است، وهابیت نام فرقه‌ای است با ایدئولوژی خاص که اساسش بر ظاهرگرایی و تمسک بر ظاهر آیات و روایات و به اصطلاح هر گونه تأویل و مجازگویی است. آنان بر این اساس بسیاری از اعمال و رفتار مسلمانان را در طول تاریخ اسلام زیر سؤال برده‌اند و به دلیل اصیل نبودن بعضی از اعتقادات و اخلاقیات دینی و فهم ناقص آن‌ها از شریعت بر خلاف اجماع مسلمین که استغاثه و زیارت قبور را جائز می‌دانند، این مسئله را شدیداً تحریم کرده و آن را حتی بزرگ‌تر از شرک دوران جاهلیت می‌پندارند و شبهات بسیاری را حول این موضوع مطرح می‌کنند.

با توجه به آیات قرآن، شاید مهم‌ترین عامل شرک، عدم شناخت و آگاهی به ذات، اوصاف و ویژگی‌های خداوند متعال باشد. اگر انسان از جایگاه و عظمت خداوند تحلیلی دقیق نداشته باشد و در جهان‌بینی و هستی‌شناسی خود، بر اثر جهل به بیراهه رود، زمینه‌های گرایش به شرک، در وجود وی تقویت می‌شود.

محمد بن عبدالوهاب در استدلال بر عدم جواز توجه به غیر خداوند و شرک بودن استغاثه و استعانت از غیر خدا، می‌گوید: «عبادت مخصوص

خداوند متعال است و کسی در آن حقی ندارد و دعا نوعی از عبادت است که کوتاهی کردن از آن مستوجب عذاب است؛ لذا تقاضا از غیر خدا، انحراف از عبادت خدا و شریک قراردادن غیر او در عبادت با خداوند است.»

مسئله زیارت قبور، از مسائل فرعی فقهی است که ارتباطی با مسائل عقیدتی ندارد و نمی‌توان قائلین به جواز آن را مشرک دانست. در این مسئله نیز مانند سایر مسائل فقهی، باید به کتاب و سنت مراجعه کرد تا از جواز یا عدم جواز آن آگاهی یافت. با مراجعه به روایات پی می‌بریم که کمک‌گرفتن از اولیای الهی (استعانت) و استغاثه به آنان نه تنها اشکالی ندارد، بلکه رجحان نیز دارد، زیرا سیره و سنت بزرگان دین این‌گونه بوده است که هنگام شداید به اولیای الهی پناه می‌بردند.

زیارت و تبرک جستن به آثار اولیای خدا، مسئله‌ای نیست که هم اکنون در میان گروهی از مسلمانان پدید آمده باشد، بلکه ریشه‌های این رفتار را در ژرفای تاریخ زندگانی پیامبر و صحابه آن حضرت می‌توان یافت.